

קובץ
דברי תורה
ושיחות קודש

גליון פ"ג
יו"ט פסח
תשפ"ג

ואלה יעמדו על הברכה
בעבור שנדבדו הוצאות הגליון

תוכן העניינים

- ליל הסדר תשפ"ב
- של"ס יו"ט א' דפסח תשפ"ב
- ליל שביעי של פסח תשפ"ב
- של"ס צו תשפ"ג
- קידושא רבא אחרי תשפ"ב / הרה"ק מווארקי זי"ע

ניתן לקבל הגליון

בארה"ק

בני ברק

ביהמ"ד אמשינאוו רחוב חזון איש 78

ירושלים

אצל הרה"ח ר' זלמן לעווין שליט"א

ביתר

אצל הרה"ח ר' אברהם לאנדא שליט"א

חיפה

אצל הרה"ח ר' ישראל ברודבקר שליט"א

בארה"ב

בארא פארק

ביהמ"ד אמשינאוו 4408-15th Ave.

וויליאמסבורג

ביהמ"ד אמשינאוו 144 Rodney st.

מאנסי

ביהמ"ד ווארקע 10 Maple ter.

לעייקוואד

אצל הרה"ח ר' ישראל נתן בוים שליט"א

הר"ר נפתלי ערליך הי"ו
בארא פארק
לע"נ זקנתו האה"ח
מרת ציפורה ע"ה בת הרה"ח ר' שמעון
דוב רוקח ז"ל
נפ' י' ניסן תשפ"ג
ולע"נ זקנתו האה"ח
מרת לאה בת הרה"ח ר' יעקב בן ציון
ניימאן ע"ה
נפ' י"ד ניסן

לרפואת

שמחה בונם בן פוריה פינא

קול צהלה ורנה שפתינו אז תרננה

בשיר ושכחה, בשמחות ודיצות, הגנו לאחל בזאת

ברכת מזל טוב

קדם ידידנו הנכבד מאוד נעלה, העומד לימינו בכל

עת ועונה

ה"ה הרה"ח יוסף יהודא ערליך שליט"א

לרגל תת ה' שמחה במעונו, דיצה בארמונו, קול

ששון וקול שמחה, באירוסי בנו הבה"ח המצויין

כמר מאיר הי"ו

יה"ד מן קדם אכונא רבשמיא, יהא הקשר של קיימא,

בנין עדי עד לדורות ישרים ומבורכים

יו"ל ע"י מכון דברי תורה – אמשינאוו

כל הזכויות שמורות ©

לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון

amshinov40@gmail.com

ניתן לתרום בעמדות נדרים פלוס

או במספר 03-7630585 שלוחה 8456

ליל הסדר

אמרים – ליל הסדר תשפ"ב לפ"ק

אחר תפילת ערבית

הלילה של ליל הסדר שבכל שנה ושנה, דעל ידי ההארה הגדולה שיורד בלילה הזה, נתקרב כל אחד ואחד, עד שבאמת עכשיו ממש, קרבנו המקום לעבודתו. ואחר שאמר דברים אלו, מרוב התלהבות חזר שוב על קטע זו בהגדה.

הרה"ק מסאטמאר זי"ע שאל באמצע ליל ה'סדר', על הלשון בהגדה, מתחלה עובדי עבודה זרה היו אבותינו, 'ועכשיו' קרבנו המקום לעבודתו. ולכאורה צריך לומר 'ואחר כך' קרבנו וכו' דהיינו לאחר יציאת מצרים קרבנו להר סיני בקבלת התורה. ותירץ ד'ועכשיו' קאי על זה

בליל הסדר

ופסח על הפתח - של 'פותחין לו'

הכתובים נראה, שתקנו לזכר היציאה ממצרים שנעשה מתוך חיפזון, שיאכלו מצה שהוא מאכל שנעשה על ידי חיפזון. ומעלת הדבר שיצאו ממצרים בחיפזון, דאיתא מהאריז"ל על הפסוק (פר' בא יב, לט) ולא יכלו להתמהמה וגו', דישראל

מצה זו שאנו אוכלים על שום מה, על שום שלא הספיק בצקם של אבותינו להחמיץ וגו'. בפר' ראה (טז, ג) כתיב, שבעת ימים תאכל עליו מצות לחם עני כי בחפזון יצאת מארץ מצרים. מפשטות

ואיתא באוה"ח הק' (שמות ג, ח) שבדורות האחרונים שיהא לנו כבר את כח התורה, נוכל באמצעות קדושת התורה ליכנס ולברר שער הנ', ולהוציא בלעז מפיו, ולכן בגאולה העתידה נאמר (ישעיה נב, יב) 'כי לא בחיפזון תצאו', כי אז יהא לנו כבר כח התורה ולא יצטרכו את הדילוג על הפתח וכו' ויוכלו לתקן גם שער הנו"ן, והיה ה' למלך וגו'.

אחד חכם אחד רשע וכו'

כנגד ארבעה בנים דברה תורה, אחד חכם ואחד רשע ואחד תם ואחד שאינו יודע לשאול. ולכאורה למה צריך לכתוב כל פעם תיבת 'אחד' וכי לא די שיאמר חכם, רשע וכו', ופירש הרה"ק ר' שלום בער מליובאוויטש זי"ע, שבכל יהודי יש שייכות לה' אחד, ואפילו ברשע ישנו 'אחד', דהיינו נקודת היהדות, ואף התם וכו', ועלינו רק לעוררו ולגלותו.

היו אז במ"ט שערי טומאה, ואם היו נמצאים שם עוד רגע אחד ח"ו, היו נופלים לשער הנ' ולא היתה תקומה ח"ו לשונאי ישראל, וזה חסד ה' שלא נתננו טרף לשיני הקליפות, ולא נתן לנו הקב"ה ליפול לשער הנ', ולכן היה צריך להיות בחיפזון דוקא, כדי שלא ישתקעו שם.

ואף שהיה קטרוג נגד בני ישראל, הללו והללו וכו', ולפי שורת הדין, הבא ליטמא פותחין לו (שבת קד). כאן עשה הקב"ה נס וגאל אותנו בחיפזון קודם שיכנסו לשער הנו"ן. וזהו ופסח ה' על הפתח, שדילג על שער הנו"ן, ולא פתח אותו לפניהם.

ובאמת עיקר הגלות הוא לברר הניצוצות, ולכן אם אין נכנסים לברר את שער הנ', אין משיגים את שער הקדושה שכנגדו, אך באותה שעה, עדיין לא היו ראויין לתקן את שער הנ', כיון שלא היה להם כח התורה, והיו צריכין לצאת בחיפזון. (ראה שפת אמת תרנ"ט).

יחץ - הסתרת החלק הגדול

כ"ק אזמו"ר זצלה"ה אמר שזה בא לרמז על שני חלקים בנשמת האדם, האחד הוא הגלוי וזה נרמז בלחמא עניא, אבל יש עוד חלק שהוא מוסתר, והוא חלק יותר גדול, שהאדם בעצמו אינו יודע את גודל נשמתו, וחלק זה יתגלה רק לעתיד לבוא, וזה נרמז בהחלק הגדול שמצפינים אותו.

גם אותנו הוציא

עבדים היינו וכו' ואלו לא הוציא הקדוש ברוך הוא את אבותינו ממצרים, הרי אנו ובנינו ובני בנינו משועבדים היינו לפרעה במצרים. וכן בסוף ההגדה, בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים וכו' לא את אבותינו בלבד גאל הקדוש ברוך הוא, אלא אף אותנו גאל עמהם.

בבית יעקב (ראדזין, ספר הזמנים ד"ה בכל דור ודור וכו') ובשפת אמת (פסח תרל"ב) כתבו שביציאת מצרים גם אנו יצאנו מן הגלויות, ואף שבכל הדורות יש הסתרות לבני ישראל, ואכתי עבדי אחשוורוש אנו, מ"מ אינו דומה כלל לגלות מצרים, ששם החשיך והסתיר פרעה את האור מעיני ישראל עד שכל החיות שלהם נעשה משועבד בעומק הלב למצרים, ומרוב פרץ ושברון לב התייאשו לגמרי מן הגאולה, ולא היה להם שום התחזקות. ושכחה כזאת שיאמרו נואש ח"ו, זה לא יהיה עוד בשום גלות, וכל שיעבוד יהא רק באופן חיצוני דהיינו על הגוף, שהוא לבוש לנפש, אבל בעומק לבם יצפו לישועה, ולא יתייאשו כלל, ומגלות כזו יותר קל להיגאל. וזהו ואותנו הוציא משם, שגם עתה שאנו בגלות, עדיין אנו בני חורין מהשעבוד שהיה במצרים.

עד שנעשה אור בהיר שמביא כלות

הנפש

מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא ורבי טרפון שהיו מסובין וכו' והיו מספרין ביציאת מצרים כל אותו הלילה, עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם רבותינו הגיע זמן קריאת שמע של שחרית.

ביאר כ"ק אזמו"ר זצללה"ה, בעבודת ה' ישנם ב' בחינות, א' בחינת יום וא' בחינת לילה, והתנאים הללו ותלמידיהם התחילו לספר בלילה דהיינו בבחינה הנמוכה, והיו מספרים כל אותו הלילה, מלשון ספיר ויהלום, היינו "זיי האבען לעכטיג געמאכט", והיו מאירים כ"כ עד שבאו לבחינה הגדולה הנקראת יום, וזהו הפירוש, 'רבותינו כבר הגענו לבחינת כלות הנפש' היינו האור של שחרית. (וכפי' שפירש מרן רבי מנחם זי"ע, "עס איז שוין געקומען ביז כלות הנפש").

שאינו יודע לשאול – על ידי ביטול

נפתח יותר

כ"ק אזמו"ר זצללה"ה ביאר על שאינו יודע לשאול, שזהו מדרגה גדולה ביותר שהוא בביטול גמור שאינו שואל מאומה, ואדם כזה זוכה לאת פתח לו, דהיינו שהשכינה כביכול בעצמה נותן לו השפעות וזהו 'את פתח לו'.

ובמורא גדול - זו גילוי שכינה

הרה"ק מלובלין זצוקללה"ה היה מעוטף בטליתו בשעת הסדר, וכשאמר "ובמורא גדול זה גילוי שכינה" נתגלה פניו הק' ונפל פחד גדול על כל המסובין, והיה שם היהודי הקדוש זצוקללה"ה ונפלו כל שיניו מרוב הפחד, ונשאר רק שן אחת, והיה אוחז בו ואומר "דו רשע, פארוואס ביסטו נישט ארויסגעפאלן ווען די רבי האט געזאגט ובמורא גדול זו גילוי שכינה".

סעודה שלישית

יום א' דפסח שחל בשבת תשפ"ב לפ"ק

על יום טוב נאמר, 'מקדש ישראל והזמנים', שבני ישראל הם אלה המקדשים את היום טוב, ונקרא 'מקרא קדש', היינו שאנחנו מזמינים את הקדושה על ידי מעשינו.

וכידוע כל האורות שנתהוו בגבהי מרומים בזמן יציאת מצרים נעשו באתערותא דלעילא, וכן ההארה הבא בכל שנה בלילה הראשונה של פסח, גם הוא נעשה שלא על ידי מעשינו, וכיון שהם נעשים רק באתערותא דלעילא, אין להם קיום, ובזה דומה חג הפסח לבחינת יום השבת.

על כן צונו השי"ת במצות ספירת העומר כדי שיהא קיום לכל האורות על ידי מעשינו, וזהו 'וספרתם לכם', להנאתכם

וספרתם לכם ממחרת השבת וגו' (אמור כג, טו). ודרשו חז"ל (מנחות טו.) שממחרת השבת, אין הכוונה לשבת קודש יום השביעי, אלא הכוונה הוא על ממחרת יום טוב פסח. וכידוע שהצדוקים טענו שהכוונה הוא ממחרת השבת ממש. והנה לכאורה מה זאת עשה לנו השי"ת שכתב בתורתו ממחרת ה'שבת', ואז אנו צריכים לדרוש בזה שהכוונה על יום טוב, ובא עי"ז טעות למינים וכו'. ולמה לא נכתב בפירוש ממחרת 'החג' וכדומה, ולא נצטרך לשום הסבר.

ובספר הק' בני יששכר (ניסן, יב) ביאר, דההבדל בין שבת ליום טוב הוא, דשבת קביעא וקיימא, כלומר שקדושתו בא מלמעלה, שלא על ידי מעשינו. משא"כ

ש'משארותם' היינו שיירי מצה ומרור, ונשאו אותם על שכמם, ואף שהיה להם בהמות שיכלו לשאת אותם, מכל מקום נשאו את שיירי המצה על שכמם כיון ש'מחבבים היו את המצוות', ע"ש.

והנה אמרו חז"ל הרהורי עבירה קשין מעבירה, והענין בזה הוא, הגם שעיקר 'הפגם למעלה' נעשה על ידי מעשה העבירה, בכל זאת הקילקול ב'נפש האדם' מתרבה דוקא ע"י הרהורי עבירה. וכמו כן לגבי 'הרהורי מצוה', אף שעיקר המצוה הוא צורך גבוה, וחייב לעשות את המעשה דוקא, מכל מקום לגבי 'זיכוך נפש האדם', העיקר הוא ההרהור והתשוקה אל המצוה, והמה מועילים להשאיר רשימה על נפש האדם, יותר מגוף המצוה.

נמצא דעל ידי הכנה והתשוקה למצוות, נעשה הארת המצוה מלבוש לנפש האדם. וזה מה שנאמר, שהשיורי מצה ומרור היו צרורות בשמלותם, שבא לרמז שעל ידי

ולטובתכם. והדגיש התורה הטעם לזה, 'ממחרת השבת', כיון שהיום הראשון היה בבחינת שבת, ואין להארות קיום עד אשר תספרו על ידי מעשי ידיכם באתערותא דלתתא.

ובספר החינוך (עשין שו) כתב בטעם מצוות הספירה, כי עיקר הסיבה שנגאלו ממצרים, הוא כדי שיקבלו את התורה בסיני, ויוכלו לקיים תורה ומצוות. וכמו שאמר ה' למשה (שמות ג, יב) בהוציאך את העם ממצרים, תעבדון את האלהים על ההר הזה. ומזה הטעם נצטוינו למנות הימים עד יום נתינת התורה, להראות בנפשנו החפץ והתשוקה הגדולה אל היום הגדול הזה. כמו עבד השואף לצל, המונה תמיד את הימים, מתי יבוא העת הנכסף שיצא לחירות.

ואולי נוכל להסמיך לזה את דברי השפת אמת (בא, תרנ"ט) על הפסוק הנאמר בשעת יציאת מצרים, וישא העם את בצקו טרם יחמץ, משארותם צרורות בשמלותם על שכמם. וברש"י הביא בשם חז"ל,

לקבלת עול תורה, וזה עצמו הוא תיקון
לנפש האדם, שסופר את הימים בבחינת
מתי יבוא לידי ואקיימנו, יתן ה' שנזכה
לקבל עול תורה בשמחה וברצון, ונזכה
לגאולה במהרה.

גודל תשוקתם וחביבתן, נעשה להם
המצוות לבוש לנפשם, ע"כ.
הרי לנו שעצם התשוקה לתורה, מתקן
את הנפש, ובוה יתבאר דברי החינוך,
שענין ספירת העומר, הוא השתוקקות

שביעי של פסח

ליל שביעי של פסח תשפ"ב לפ"ק

ואולי אפשר להוסיף על פי מה דאיתא **באוהב ישראל** (פר' משפטים) דהים לא רצה להיקרע מפני בני ישראל, שכן הים עושה רצון קונו כפי הטבע שקבע בו השי"ת בעת הבריאה, שילך מלא על כל גדותיו. אך כשראה את ארונו של יוסף, שכבש את יצרו וטבעו עבור אהבת השי"ת, הבין שיש בחינה של התגברות מעל הטבע. ומעתה נתיירא הים מפני המושלים בטבעם, שכוחם גדול עד מאד, ולכן שיבר את טבעו מפניו, וזהו הים ראה וינס וכו', ע"כ.

ועל פי דברים אלו נוכל לומר, שבקריעת ים סוף, נעשה פתח לדורות, שבכל עת שיהא צדיק השובר את טבעו למען כבודו יתברך, כן לעומת זה, יהא בכוחו

ויבקעו המים וגו' ובמדרש (שמות כא, ו) אינו אומר ויבקע הים, אלא ויבקעו ה'מים', מלמד שבשעת קריעת ים סוף נתבקעו כל מימות שבעולם.

והקשה **המגיד מקאזניץ** (עבודת ישראל, שביעי של פסח) דאף שבוודאי אמת הוא, שנבקעו כל מעינות תהום, אך לאיזה תכלית נתבקעו, הלוא לא היו צריכים בני ישראל אלא לעבור את הים סוף, ומה להם בזה שנבקעו כל המימות.

ומבאר שנרמז בזה, שבכח קריעת ים סוף, פעל משה רבינו בזה הכנה לדורות, לכל המימות העתידין לקרוע בדרך נס, כגון הירדן בימי יהושע, ונהר גינאי בימי רבי פנחס בן יאיר וכו'.

יצליח דרכו, ובכל זאת שמוכן לילך ולהשתדל גם עבור הספק, אולי יעלה בידו להשלים רצון קונו, הליכה כזו חשובה יותר.

בדגל מחנה אפרים (וישלה ד"ה עוד) מביא בשם זקינו **הבעל שם טוב זי"ע**, שפעם אחת עבר את הנהר 'הנעסטר', על ידי שהניח את חגורו על הנהר ועבר עליו, ואמר שעשה כן בלי שום 'שמות', אלא בכח גודל אמונתו בלבד.

וידועים דברי **האור החיים הק'** על הפסוק מה תצעק אלי (יד, טו), שהקשה מהו טענת הקב"ה, הלא זה הדבר שצריך לעשות בעת צרה, וכי מה יעשו אם לא לצעוק לה' (ומצינו בחז"ל שהיו שאמרו נפול לים ויש שאמרו נחזור למצרים וכו' נעשה מלחמה וכו'), ומבאר שבאותו שעה, היו בני ישראל נתונים בדין, מה אלו כו' אף אלו כו', ומחמת הקטרוג לא היה כח במידת הרחמים, אשר על כן אמר הקב"ה

לשבור את טבע העולם, בבחינת צדיק גוזר.

הרה"ק ר' **יחזקאל מקאזמיר זי"ע** אמר דבר נפלא דאיתא **בגמ'** (חולין ז.) דרבי פנחס בן יאיר הלך בדרך לפדיון שבויין, פגש בנהר גינאי, אמר ליה 'חלוק לי מימך ואעבור בך', אמר ליה, אתה הולך לעשות רצון קונך ואני הולך לעשות רצון קוני, אתה ספק עושה ספק אי אתה עושה (שכן הלך לפדיון שבויים, ואינו בטוח שיצליח דרכו), אני ודאי עושה, אמר ליה אם אי אתה חולק, גוזרני עליך שלא יעברו בך מים לעולם, חלק ליה.

והקשה הלא תשובה ניצחת השיב לו הנהר, ואם כן למה גזר עליו לחלוק. והשיב, כי זה שהנהר מוכן לעשות רצון קונו, אין בו רבותא כל כך, כי הנהר יודע שודאי יוכל להשלים את רצון הבורא, על כן אין קשה לה הדבר. משא"כ רבי פינחס בן יאיר, שיש לו ספק ואינו יודע כלל אם

דקליפה, ולכן מצינו שבכל עת החליפה לבושין, שדרשו חז"ל (יומא לה:), בגדים שלבשה בבוקר לא לבשה בערב, ולבושין הם ענין של כבוד ותפארת, כדאיתא מנא מכבודותא.

והנה מידת יוסף הוא צדיק יסוד עולם, שהיא ספירת היסוד, שנלמד מהפסוק 'כי כל' בשמים וארץ, כלומר שמקשר הכל אל השורש, דהיינו לראות בכל דבר שבעולם את רצון ה' שבו, וזה נקרא לאחד שמים וארץ. והנה כאשר ראה יוסף אשר היצר מפתה אותו ע"י התפארות בלבושים דקליפה, התבונן בפנימיות הדברים, שבנסיון זה מראין לו שידבק בשורש מידת תפארת, שהוא ענין רוחני, וזהו נראית לו דמות דיוקנו של אביו, כי יעקב הוא מדת תפארת, ובזה לפאר ליוצרו. ובכח זה עמד בנסיון, ע"כ תוכן דבריו הקדושים (ראה מאור ושמש וישב).

נמצא לפי זה, דמידת הצדיק שאינו מתפעל מהסתרות שיש מסביב לכל דבר, ויכול לראות תמיד את השורש

למשה, מה תצעק אלי, פירוש, הרי אין הדבר תלוי בי, כי הגם שאני חפץ לעשות נס, אך מדת הדין מונעת, אך זאת העצה היעוצה, דבר אל בני ישראל ויסעו אל הים קודם שיחלק, על סמך הבטחון שאעשה להם נס, ובכח ההתעצמות במידת האמונה והבטחון תתגבר הרחמים להכריעם לטובה.

הים ראה ויננס. ובמדרש (תהילים קיד) ראה ארונו של יוסף יורד לים. אמר הקב"ה, יננס מפני הנס, שנאמר (בראשית לט, יב) וינס ויצא החוצה.

בעת הנסיון של יוסף הצדיק, נאמר בגמ' (סוטה לו:) שנראתה לו דמות דיוקנו של אביו. והנה מהיכן היה ההתעוררות להתראות דיוקנו של אביו, וביאר הרב הקדוש המגיד **ממעזריטש זי"ע**, דהנה ידוע דיעקב אבינו הוא מרכבה למדת תפארת, והנה הקליפה שבאה לעשות נסיון ליוסף, היה מבחינת תפארת

של ארונו של יוסף זכו שהים ראה ויננס,
 מפנימיות הים נתגלה לפניהם במלוא
 תפארתו, וכדאיתא בחז"ל שצמחו שם
 פירות, והריחו שם מיני בשמים.

אח"כ נאמר, ויאמינו בה' ובמשה עבדו,
 שעל ידי הישועה באו לאמונה.
 והוטב הדברים לפני הראדאשיצער, ואמר
 שהצדק אתה, ונתן ברכתו שתזכה לישועה,
 וזכתה לבנים.

ה'אמרי נועם' אמר ש'ביזת הים'
 בגימטריא 'דעת'. כלומר שנשפע שפע
 בגשמיות וברוחניות.

הרוחני, ובשכר זאת, כל הנסתרות
 מתגלין לפניו, ורואה את כל הטוב הגנוז
 בכל דבר. ולזה כשהגיעו לים שהוא רומז
 להסתרות, שהים הוא עלמא דאיתכסיא,
 שכן כל מה שבים מכוסים הם, בזכותו

לפני שירת הים:

בתו של הרה"ק מקאצק לא היו לה בנים,
 פעם צוה עליה אביה, שתסע אל הרה"ק
 מראדישיץ זי"ע אשר היה ידוע לפועל
 ישועות. כאשר באה לראדישיץ לפני
 הרה"ק ובקשה ברכה, אמר הרבי, הלא בת
 הרה"ק מקאצק אתם, א"כ למה הוצרכתם
 לבא הנה, ועוד, אם באתם מוכרחים
 להאמין בתחלה, ורק אח"כ תזכו לישועה.
 ענתה ואמרה, הלא בקריעת ים סוף מצינו
 שתחילה כתיב 'ויושע' שבא הישועה, ורק

סעודה שלישית

פרשת צו – שבת הגדול תשפ"ג לפ"ק

בתשובה בחרטה גמורה, ובודאי ימחול לו הקב"ה.

וכל מקום שאין מכניסין בו חמץ, אין צריך בדיקה. רומז לבני אדם שאינם משגיחין על מעשי עצמם, ורק בודקים מעשיהם של בני אדם אחרים, ועל זה מזהיר התנא מקום שאין מכניסין וכו' שלא ישגיח על מעשיהם של אחרים, אלא יתקן את עצמו.

חורין הגבוהין שאין יד אדם מגעת שם וכו' אינם צריכין בדיקה (שו"ע סי' תל"ג ד'). בזה מרמז, שאל יאמר האדם, שאינו יכול לבדוק את כל החטאים, כיון שאין זוכר את כולם. לזה אמר, חורין הגבוהין שאין יד אדם מגעת שם, אין צריך

הנה עומדים אנו בשבת הגדול השבת שלפני חג הפסח, איתא בעבודת ישראל שהחמץ רומז להיצר הרע, שכן חמץ הוא מלשון גזילה, כמו שנאמר אשרו חמוץ (ישעיה א, י"ז שפירושו להחזיק ידי הנגזל), ונקרא היצה"ר גולץ, כיון שגוזל את דעת האדם ומבלבלו, שלא יוכל להגיע לשרשו ותכליתו.

ומביא הרה"ק המגיד זי"ע כמה רמזים בענין בדיקת חמץ, ואלו דבריו, כל מקום שמכניסין בו חמץ צריך בדיקה, היינו שכל אחד צריך לבדוק במקום שדרך היצה"ר לשכון אצלו, כגון מי שדרכו לפגום בעיניו או בפיו או באזניו כל אחד לפי ערכו, וכל מקום שמכניסין את היצר הרע, צריך לבדקם, ולשוב

בכל השנים, וכאשר בקשו ממנו שבשנה הזאת בגלל חולשתו, יניח ממנהגו ויישן קצת, נענה ואמר להם, מי שזוכה בה'פינף און זיביציג' (הסכום של ההגרלה - לאטעריא - בפולין, היה אז שבעים וחמש אלף רוביל) האם יוכל לישון, והוסיף לאמר "גלייבט'ס מיר שכל רגע של פסח הוא אצלי, כמו שזכיתי בה'פינף און זיביציגער', והפירוש בזה הוא כנזכר לעיל, שבפסח זוכים למדרגות ללא הדרגה, אלא בדרך של דילוג, וזה הוא כמו 'לאטעריא', עכל"ק.

ואכן מבואר בצדקת הצדיק (אות פג) שיש בחינה של לקבל מדריגות בלא יגיעה ואין בכך סתירה למאמרם ז"ל לא יגעת ומצאת אל תאמין, והוא בבחינת ונח מצא חן עיי"ש.

ובאמת אין לנו שום השגה במעלת ליל הסדר, ובאמרי קודש רואים איך שכ"ק אומו"ר זצללה"ה האט זיך שטארק

בדיקה, אלא יעשה מה שביכלתו, וישוב על אותן עוונות שהוא זוכר, ואותם שאינו זוכר, אפשר לבער על ידי ביטול בלב.

כ"ק אומו"ר זצללה"ה ביאר אהא דאמרינן בהגדה, רבן גמליאל אומר וכו' פסח מצה ומרור. מרור רומז לבחינת סור מרע, והמצה היא עשה טוב, ופסח היא עשה טוב בדרגא יותר גבוהה, שכן היא מלשון פסיחה ודילוג, ולכאורה היה צריך להתחיל עם מרור, שהיא הבחינה הפחותה, ואח"כ לעלות לדרגות הבאות, ולפי זה הסדר צריך להיות, מרור מצה ופסח, אמנם הביאור היא שבפסח יש הענין של דילוג, שאין צריך לעלות בהדרגה, אלא יכולין להתחיל מיד בבחינה העליונה.

וזהו הענין שהרה"ק ר' יחיאל מאיר מגאסטינין זצוק"ל היה ממעט בשינה בכל ימות חג הפסח, ואף בשנה שלא היה בקו הבריאות, לא שינה ממנהגו

ועי"ז אנו חיים, אלא שבאפיקומן כל הענינים המה בהסתר, ומזה הטעם נקרא הסימן בשם צפון, כיון שבו טמון קדושת קרבן פסח.

וצריך עדיין ביאור איך אפשר להיות קרבן פסח במצה, והלוא אין כאן בשר, ומוסיף לבאר, דרק בגשמיות מכסף אין יכולים לעשות רק כלי כסף, אבל ברוחניות שהוא למעלה מן העולם, יכול להיות אפילו בתוך מצה הענין של הקרבן פסח.

מכל זאת ראינו שבליל התקדש חג אפשר להשיג הרבה מאד, יהי רצון שנזכה לכל ההשפעות טובות הנמשכות מקדושת ליל הסדר, וכימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, בגאולה השלימה במהרה בימינו אמן.

געקאכט בקדושת החג, ומביא דאף בזמן הזה יש לנו קדושת קרבן פסח, בהקדם דברי חז"ל שבמצרים היו בני ישראל בגדר ואת ערום ועריה מן המצוות, וע"י שתי מצוות של דם פסח ודם מילה זכו להגאל, וזהו ואומר לך בדמיון חיי וגו', כי ב' מצוות אלו נותן חיות לכלל ישראל.

ומקשה כ"ק אצמו"ר וצללה"ה דבזמן הזה שחרבה בית מקדשינו ותפארתינו, ואין לנו דם פסח, מהיכן יש לנו חיות. ומבאר, דנפסק בשו"ע (סי' תעז, א. כדעת הרא"ש) דאכילת אפיקומן הוא זכר לאכילת קרבן פסח, וכן נוהגים בה כמה ענינים כמו בפסח עצמו (ראה שו"ע הרב תע"ג), ועל כן בשעה שאנו אוכלים את האפיקומן אנו ממשיכים את כל הענינים שיש באכילת הקרבן פסח

קידושא רבא

פרשת אחרי (בארה"ק) – אסרו חג דפסח תשפ"ב לפ"ק

יארציית הרה"ק מווארקיי זי"ע

הרבי ר' בונם לעת זקנותו הי' סגי נהור ל"ע, והיו לומדים לפניו שיעורים במדרש בזהר ובגמרא, והרה"ק מווארקיי היה לומד לפניו 'מדרש', וכשלא היה שם, היה ממלא מקומו הרה"ק מראדזמין. הרה"ק מקאצק למד לפניו זוהר, וממלא מקומו היה הרה"ק מאיזביצא. והרה"ק החידושי הרי"ם למד לפניו גמרא, ולפעמים למד לפניו ר' לייביש דזערנעוויצער (גיטו של מרן מהרי"ד מאמשינאוו).

לימים היה נוהג הרה"ק מווארקיי ללמוד לפני הציבור שיעור במדרש, והיה מתחיל אחר תפילת מנחה והיה נמשך לזמן ארוך. והיה תקופה שהרבי מקאצק הגיע לשיעורים אלו, זה היה בעת שנחלה הרבנית מקאצק מזיווג ראשון, והיתה צריכה להיות סמוך לבית הרופא, על כן שהתה ביחד עם בעלה הגדול בווארקע למשך שש עשרה שבועות.

והרה"ק מקאצק נכנס כמה פעמים לבית המדרש בעת השיעור ב'מדרש' [והיה יושב ממול פניו של הרה"ק מווארקיי, בסוף השולחן], והרבי מווארקע 'האט אין איהם אריינגעזאגט דעם גאנצען מדרש' ושאל אותו הרבי מווארקע אם מביין מה שלומד, וענה הרבי מקאצק "יאך פארשטיי גיט".

לפעמים באמצע הלימוד של מדרש, היה הרבי מווארקי אומר דברים בלחישה אל תוך זקנו, וכשסיים שמעו אותו אומר, בשכמל"ו.

והיה מעשה באיש אחד שהגיע להשתתף בשיעור המדרש, והאזין לדברי הרבי, ובתוך הדברים נפל האיש ארצה מתעלף, וניסו לעוררו ולא עלתה בידי החסידים להשיב אליו רוחו, עד שהרבי בעצמו קם ונגש אליו ולחש לו דבר מה באזניו ואז הוטב לו, ולא רצה האיש לגלות בשום אופן לחסידים שהפצירו בו, מה לחש לו הרבי.

לימים סיפר, שבשעה שלמד הרבי את המדרש, שמעתי איך שהרבי מזכיר לי את כל המקומות שנכשלתי בהם בעוונות, וחשבתי שכל האנשים מבינים זאת כמוני, ומגודל הצער התעלפתי, ולכן לא הועילו כל התחבולות שעשו החסידים להשיב את רוחי, כי חשבתי שגם הם שמעו כמוני, עד אשר נגש אלי הרבי, ולחש באזני, **תדע שלא שמע איש זולתך את הדברים ששמעת.** ואז התעוררתי.

הרה"ק רמ"מ מווארקי (בנו השני של הרבי מווארקי) כשהתחיל להנהיג בווארקי, אמר לחסידים, אל יעלה על דעתכם שאהיה א גוטער ווי די טאטע, שהיה יכול לומר אלף מדרשים עבור יהודי אחד...

סוחר אחד מחסידי פרעמישלאן נזדמן לו להיות בווארקי לרגל מסחרו. והגיע לביהמ"ד באותה שעה שלמד הרה"ק מווארקי את השיעור ב'מדרש' ברבים, ובאמצע הלימוד הבחין איך שהרבי מתנמנם, ולאחר רגעים מספר התעורר ואומר, 'וגם מקננו ילך עמנו'. והמשיך השיעור.

כאשר שב החסיד להרה"ק רבי מאיר מפרעמישלאן, התעניין רבו היכן הי', והחסיד התחיל לפרט את כל העיירות שנסע בהם. אך בכל פעם אמר לו הרבי 'נישט דאס מיין

איך'. עד שהגיד לו שהגיע גם לווארקי, וסיפר אודות השיעור במדרש, ואיך שהרבי נרדם תוך כדי לימודו, ולאחר רגעים מספר התעורר ואמר 'גם מקננו ילך עימנו'.

הגיב רבי מאיר'ל ואמר, בא ואספר לך: 'מאיר'ל האט זיך פארגליסט צו גיין אין הימל', וראה גזירת מגיפה רח"ל על עיר פלוני, ולא היי ביכלתו לבטלה, עד שפתאום שמע שמגיע הרבי מווארקי, והוא טייל לו שם כ'בעל הבית', ופעל מיד לבטל את הגזירה, והסכימו בית-דין של מעלה להחליף הגזירה ולבטלה מעל בני האדם ולהשיתו על הבהמות של העיר. אך הרה"ק מווארקי לא וויתר והמשיך לטעון 'פון ווי וועט א יוד נעמען א גלאז מילך?' [כי הבהמות היו פרנסה לבני ישראל], ואז פסק פסוקו, 'וגם מקננו ילך עימנו', ואז נתבטלה הגזירה מכל וכל, וכל זה התרחש בשעת לימוד השיעור 'מדרש' ברבים.

לאחר הסתלקות הרה"ק מווארקי נסע בנו מרן רבי יעקב דוד זי"ע כמה פעמים להרה"ק מקאצק, ופעם התאונן לפני הרבי מקאצק שמאז פטירתו עדיין לא נתגלה לו אביו, ובאותו לילה ראה את אביו, וכאשר סיפר הדברים לפני הרבי מקאצק, שאלו הרבי, איך ראית אותו, אמר שראה אותו עומד על שפת הנהר, ומביט על הנהר. אמר לו הרבי מקאצק, דע לך, שנהר זה הוא מדמעות של כלל ישראל, והיות שזה היה עבודתו בחייו, כי מידתו היה אהבת ישראל, לכן אינו זו מנהר דמעתן של ישראל.

והנה יומא דההילולא חל בסיום חג הפסח שבו יצאנו ממצרים, יעזור השי"ת, שנצא לחרות מכל הגלויות, וגם מקננו ילך עימנו, שבזכות בעל ההילולא יושפע שפע ברכה והצלחה פרנסה ברווח ברוחניות וגשמיות, זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל, אמן.

בית המדרש דחסידי אמשינאוו
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
4408-15th Ave. Brooklyn, N.Y. 11219

בעזהש"ת

י"א ניסן תשפ"ג לפ"ק

הודעה משמחת

הננו להודיע כי בימי חול המועד
יתקיימו שיעורים בבית מדרשינו

אחר תפילת מנחה

על ידי רבנים חשובים

שליט"א

* * *

מנחה בשעה 7:45

תפילת ערבית אחר השיעור (בערך 8:45)

שמעו ותחי נפשכם

הגבאים

מקניסיה

ערבוי פסחים תשפ"ג לפ"ק

הזמנה של מצוה

בליל אחרון של פסח

**יערוך כ"ק אדמו"ר שליט"א את
שולחנו לרגל יומא דהילולא של
מרנא**

הרב הקדוש רבי יצחק

מווארקע זי"ע

בבית מדרשינו

בשעה 11:15

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל

הגבאים

